

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης: 27/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'
Συνεδρίαση της 8ης-2-2017**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης - Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Παρασκευάς Βαρελάς, Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Γεώργιος Ανδρέου και Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.(γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό οικ. 26265/Δ9.6812/8-6-2016 του Τμήματος Οργάνωσης και Απλούστευσης Διαδικασιών ΥΠ.Ε.Κ.Α.Π. και Σ.Ε.Π.Ε, Δ/ση Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ερώτημα: Αν, σε περίπτωση που κατά πράξης επιβολής προστίμου (εφεξής ΠΕΠ) του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (εφεξής ΣΕΠΕ) σε εργοδότη ασκηθεί αίτηση θεραπείας, η προθεσμία των δεκαπέντε ημερών, του στοιχείου β' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν. 3996/2011, για την έκπτωση 30% επί της καταβολής του επιβαλλομένου προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, πρέπει να θεωρηθεί ότι άρχεται από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης που θα εκδοθεί επί της αίτησης θεραπείας.

Για το πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Στ' Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Η Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, προβληματιζόμενη για το αν η προθεσμία των δεκαπέντε ημερών, του στοιχείου β' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν. 3996/2011, για την έκπτωση 30% πρέπει να θεωρηθεί ότι αρχίζει από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης που θα εκδοθεί σε τυχόν ασκηθείσα αίτηση θεραπείας, απέστειλε το εξής ερώτημα προς την Κεντρική Υπηρεσία του ΣΕΠΕ: «Παρακαλούμε να μας γνωρίσετε εάν σε περίπτωση άσκησης αίτησης θεραπείας από επιχείρηση κατά επιβαλλόμενης Πράξης Επιβολής Προστίμου (ΠΕΠ), χάνει ο εργοδότης το δικαίωμα έκπτωσης 30%, εάν εκδοθεί απορριπτική απόφαση επί της ως άνω ασκηθείσας αίτησης πέραν του δεκαπενθημέρου (προθεσμία για την χρήση του δικαιώματος έκπτωσης)».

Νομοθετικό Πλαίσιο

2. Το άρθρο 24 του ν. 3996/2011 «Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις» (Α' 170) αυτού προβλέπει τα εξής: «Άρθρο 24 (Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης της εργατικής νομοθεσίας): 1. Στον εργοδότη που παραβαίνει τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας επιβάλλεται ύστερα από προηγούμενη πρόσκληση για παροχή εξηγήσεων: Α. Πρόστιμο για καθεμία παράβαση από τριακόσια (300) ευρώ μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ με αιτιολογημένη πράξη είτε του αρμόδιου Προϊσταμένου Τμήματος Επιθεώρησης κατόπιν σχετικής εισήγησης του Επιθεωρητή Εργασίας που διενήργησε τον έλεγχο είτε του αρμόδιου Προϊσταμένου Περιφερειακής Διεύθυνσης Επιθεώρησης κατόπιν σχετικής εισήγησης του αντίστοιχου Προϊσταμένου Τμήματος Επιθεώρησης είτε του Ειδικού Επιθεωρητή Εργασίας που διενήργησε τον έλεγχο... β) Για όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις παραβίασης διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας – πλην αυτών της υποπερίπτωσης α' και της παρ. 3 του άρθρου 26 – εάν ο εργοδότης αποδεχτεί το πρόστιμο, παραιτηθεί από την άσκηση των προβλεπόμενων ένδικων βοηθημάτων και το καταβάλει μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης επιβολής του, τότε έχει έκπτωση τριάντα τοις

Ρ ΓΧ
2

εκατό (30%) επί του προστίμου. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης είναι δυνατόν να τροποποιείται το ποσοστό της έκπτωσης...».

3. Στο άρθρο 24 του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (Α' 45) ορίζονται τα ακόλουθα: «Άρθρο 24 (Αίτηση θεραπείας – Ιεραρχική προσφυγή)

1. Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς, προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή). 2. Η διοικητική αρχή στην οποία υποβάλλεται η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, αίτηση οφείλει να γνωστοποιήσει στον ενδιαφερόμενο την απόφασή της για την αίτηση αυτή το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, εκτός αν από ειδικές διατάξεις προβλέπεται διαφορετική προθεσμία».

4. Ακολούθως στο άρθρο 26 του ιδίου ως άνω Κώδικα ορίζονται τα ακόλουθα: «Άρθρο 26 (Κοινές διατάξεις). Όταν ασκηθεί διοικητική προσφυγή, η αρμόδια για την εξέτασή της διοικητική αρχή μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου ή και αυτεπαγγέλτως, να αναστείλει την εκτέλεση της διοικητικής πράξης ωσότου αποφανθεί για την προσφυγή και, πάντως, όχι πέρα από την προθεσμία που ορίζεται για την έκδοση της απόφασής της».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από την προεκτεθείσα αναφορά των οικείων διατάξεων, ερμηνευομένων αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, λαμβανομένων υπ' όψη και συνεκτιμωμένων των νομολογιακών παραδοχών, συνάγονται τα ακόλουθα:

5. Η νομιμότητα των διοικητικών πράξεων ελέγχεται, είτε από την ίδια τη Διοίκηση (εσωτερικός έλεγχος), είτε από τη δικαστική εξουσία. Ο διοικητικός έλεγχος, ο οποίος πραγματώνεται σε ένα «βαθμό δικαιοδοσίας», προηγείται του δικαστικού ελέγχου, όπως σαφώς συνάγεται από το άρθρο 63 του ν. 2717/1999 (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας) που αναφέρεται στις προσβαλλόμενες με προσφυγή πράξεις και παραλείψεις.

6. Στα πλαίσια του διοικητικού (εσωτερικού) ελέγχου της ατομικής διοικητικής πράξης, υποβάλλεται η, κατά το άρθρο 24 του ν. 2690/1990, αίτηση θεραπείας (άτυπη προσφυγή), υπό την προϋπόθεση ότι δεν προβλέπεται στη συγκεκριμένη περίπτωση η άσκηση της προβλεπόμενης, υπό του άρθρου 25 του ν. 2690/1999, ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής. Εάν συντρέχει η ως άνω αρνητική προϋπόθεση, τότε η υποβολή της αίτησης θεραπείας είναι επιτρεπτή και, καταρχήν, απρόθεσμη,

7. Η αίτηση θεραπείας αποτελεί απλή διοικητική προσφυγή, η οποία πάντως δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, μπορεί όμως, υπό προϋποθέσεις, να διακόψει την προθεσμία άσκησης προσφυγής (ΔΕΑ 1493/2008, ΣτΕ 457/2008). Για την άσκηση της σχετικής αίτησης, δεν τίθεται προθεσμία, πλην όμως, αυτή πρέπει να ασκείται εντός του κατά περίπτωση κρινομένου ευλόγου χρόνου (Ν.Σ.Κ 305/2005).

8. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 24 περ. β του ν. 3996/2011 δυνατότητα του εργοδότη να καταβάλλει το πρόστιμο εντός 15 ημερών, συναρτάται, όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση του νόμου, τόσο με την ανάγκη έγκαιρης συμμόρφωσής του προς την διοικητική πράξη (ΠΕΠ), πράγμα που τεκμαίρεται και από την παραίτησή του από την άσκηση ενδίκων μέσων κατ' αυτής, όσο και την επιδίωξη αποφυγής χρονοβόρων διαδικασιών μέχρι να καταστεί αυτή η ΠΕΠ οριστική και να εισπραχθεί ως δημόσιο έσοδο.

9. Στο πλαίσιο της προαναφερόμενης νομοθετικής στόχευσης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η κατά 30% έκπτωση επί του επιβληθέντος προστίμου, προσφέρεται μόνον στον διοικούμενο που θα στερήσει σε άμεση αποδοχή της κύρωσης και σε αποφυγή κάθε είδους δικαστικής ή διοικητικής διαδικασίας που οδηγεί σε παρέλκυση της έγκαιρης συμμόρφωσης αυτού προς την επιβληθείσα κύρωση.

10. Επομένως, προϋπόθεση για την ως άνω έκπτωση, είναι η παραίτηση του καθού επιβλήθηκε το πρόστιμο και από την άσκηση αίτησης θεραπείας ή άλλης διοικητικής διαδικασίας αμφισβήτησης του προστίμου, σε κάθε περίπτωση δε, η έλλειψη ρητής νομοθετικής πρόβλεψης περί παρέκτασης της αποκλειστικής προθεσμίας των 15 ημερών, καθιστά βέβαιο ότι η τυχόν άσκηση αίτησης θεραπείας εκ μέρους του καθού δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την παρέκταση της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας, η οποία

ΓΧ

έχει πάντοτε ως αφετηρία την επομένη της ημερομηνίας κοινοποίησης της απόφασης επιβολής του προστίμου στον καθού.

Απάντηση

Με βάση τα προεκτεθέντα στο τεθέν ερώτημα, το Στ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομόφωνα ως εξής:

11. Σε περίπτωση που κατά πράξης επιβολής προστίμου (ΠΕΠ) του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) σε εργοδότη για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, ασκηθεί αίτηση θεραπείας, τότε η, εντός δεκαπέντε ημερών, προθεσμία καταβολής του προστίμου, η οποία προβλέπεται στη διάταξη του στοιχείου β' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν. 3996/2011, για τη χορήγηση έκπτωσης 30% επί του αρχικού ποσού του επιβληθέντος προστίμου, αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας κοινοποίησης της απόφασης επιβολής του προστίμου και όχι από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης που θα εκδοθεί για την αίτηση θεραπείας.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 04-05-2017

Ο Πρόεδρος του Στ' Τμήματος

Γ. Χαλκιάς

Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Κωνσταντίνος Ζαμπάρας

Κωνσταντίνος Ζαμπάρας

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.